KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

KVINDELIG FREMSKRIDTSFORENING.

Nr. 18.
Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 3. Maj 1891.

IV. Aargang.
Alle Klager over Uregelmæssigheder Bladets Forsendelse bedes indgivet til det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Majdemonstrationen.

Der er Bevægelse blandt Arbejderne i disse Dage hele Verden over. Det vigtigste af alle sociale Spørgsmaal i Øjeblikket, Forkortelse af Arbejdstiden, samler Tusinder og Tusinder til 1ste Maj Demonstrationen, fordi det er den aller første Betingelse til Løsning af Arbejderspørgsmaalet, og det vil lykkes at gennemføre den.

Dog er næppe nogen Sag bleven mere misforstaaet end Fordringen om Normalarbejdsdag.

Denne Fordring fra Arbejdernes Side er bleven betragtet som en Brøde, et Tegn paa Dovenskab, Lastefuldhed, som et Forsøg paa at bedrage Arbejdsgiverne for disse Timer for selv at kunne fortære dem i Driveri, Drukkenskab og alt, hvad der er ondt.

Nej, — siger de store Fabrikherrer, — denne Fordring om Forkortelse af Arbejdstid er et Raab fra de samfundsopløsende Magter, det er en Strøm, som for enhver Pris maa hæmmes. Skal galt være, saa hellere lidt højere Løn — lidt mere Driveri i Arbejdstiden, lidt Tværhed, lidt Træghed, det vil vi sé igennem Fingre med, men slippe Arbejderen løs før Sol gaar ned, det gaar aldrig i Evighed.

Og dog — havde Menneskene blot en lille Smule Reflektionsævne til at tænke sig selv i den Arbejders Sted, der enten i de indelukkede Værksteder har indaandet Støv og Giftstoffer 11 Timer i Døgnet, eller i den fattige Husmands Sted, der Kl. 4 Morgen møder paa Arbejdspladsen for at forlade den Kl. 8 Aften. Eller om de blot havde saa meget Hjærte i Livet, at de vilde besøge en Arbejderbolig, hvor Konen kommer hjem Kl. 7 Aften, dødtræt af Slid og Slæb, for da først at begynde at tænke paa lidt Mad og Renlighed til de Smaa — jo — sikkerlig, det vilde ikke være vanskeligt at forstaa, at Forkortelse af Arbejdstiden er i Nutiden en af de aller vigtigste Betingelser for Sundheden blandt Arbejderne.

Der er tre Ting, som Modstanderne mod Normalarbejdstid oftest fører i Marken.

1) Tidligere arbejdedes der i et større Antal Timer, og der var ingen Klager.

2) At Mestre, Principaler, Husmødre arbejder i længere Tid og befinder sig vel derved.

3) At de unge og Arbejderne i det hele vil misbruge deres Fritid.

1) Naar Haandværkerne i tidligere Tid arbejdede i et større Antal Timer, maa vi bemærke den forandrede Arbejdsmaade. Arbejdet i Værksteder havde den Gang Hjemmets Karaktér. Mesteren sad selv paa Værkstedet og arbejdede mellem sine Folk. Svende og Lærlinge spiste og drak sammen. Der blev samtalet, skæmtet, sunget. Mesteren fortalte om sin Ungdom, Svendene om sine Rejser. De unge lyttede, medens Arbejdet gik rask fra Haanden. Det unge Sind, det menneskelige, fik Næring og Udvikling i Samlivet.

Men Maskinerne dræbte det patriarkalske Samliv. Konkurrencen blev nu ikke længer en Kamp om Dygtighed i Arbejdets Udførelse, men en Kamp mellem hvem der kan købe de bedste Maskiner. Det muntre Samliv under Arbejdet kunde ikke fortsættes. Læben maa tie, hvor de snurrende Maskiners Hjul fører Enetale. Først udenfor Arbejdstiden kan der tales og leves. Og har Legemet i 10—12 Timer været spændt i en bøjet Stilling eller arbejdet med et tungt Værktøj eller passet den altopslugende larmende Maskine, da er Sjælen sløv, og Kræfterne opbrugte for den Dag, og der er ikke andet for end at sove som et Dyr.

2) At Principalen eller Husmødrene kan arbejde i længere Tid og *maaské* befinde sig frisk, har en anden Aarsag. Han eller hun arbejder for sig selv frivilligt. De arbejder, om jeg saa maa sige, med aabne Udsigter. De har Haab om at hæve deres Forretning, forskønne deres Hjem. De kan indrette deres Arbejde, som de vil; de kan tage den Side af Arbejdet, der passer for deres Evner, de kan komme og gaa, naar de vil; men Lønarbejderen, Syersken, Tjenestepigen, de er spændte i en bestemt Sele. Al deres Tid, al deres Kraft gaar i anden Mands Tjeneste og giver dem selv kun Brødet i Dag — og hvad saa i Morgen?

3) De vil misbruge deres Fritid. — — Det kan godt være, at de vil misbruge den. Det er endogsaa meget rimeligt, at en hel Mængde vil sove 2 Timer mere i Døgnet, andre vil søge Morskab paa daarlig Maade, ti Arbejdsselen har været altfor stram, og saa kommer ganske rigtigt Reaktionen; og desuden, hvilken god Ting kan ikke misbruges? — Men det forandrer ikke Sagen.

I de heldigere stillede Klasser forarges ingen over, at det fra Sundhedens Side og over for ens egne voksne Børn hævdes som det normale 8 Timer Arbejde, 8 Timer Søvn og 8 Timer til Hvile og Fornøjelse i Hjemmet. Vil derimod Arbejderne eller den tjenende Klasse tale om Forkortelse af Arbejdstid for at vinde Tid til mere Familieliv, Tid til Selvudvikling, da anses det som en Brøde.

Vil Menneskene da ikke forstaa, at hvis der vandtes mere Frihed, vilde der ogsaa vindes Forstaaelse til at vælge bedre Fornøjelser og søges mere efter Adgang til Lærdom og Dygtighed.

At der nu blandt den strængt arbej-